

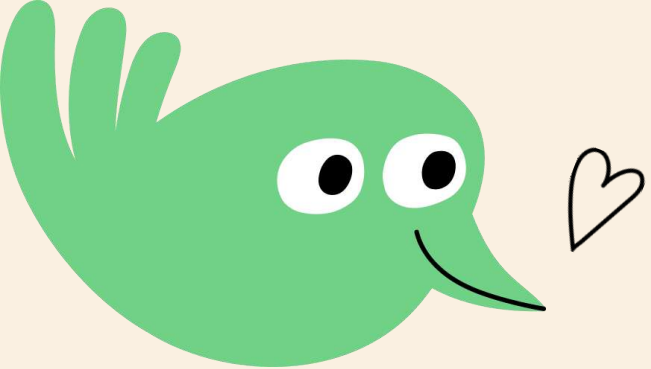
ALLE ORD
TÆLLER

HVAD SKAL I HØRE OM DE NÆSTE 45 MINUTTER?

- Alle Ord Tæller
- Tegneseriekampagne som indsats
- Ph.d.-projekt: Neurodivergente børns læsning
- Praksisperspektiv på tegneseriekampagne
- Indsigter, samt lærings- og udviklingspotentialer
- Diskussion og spørgsmål

ANNA FREUND

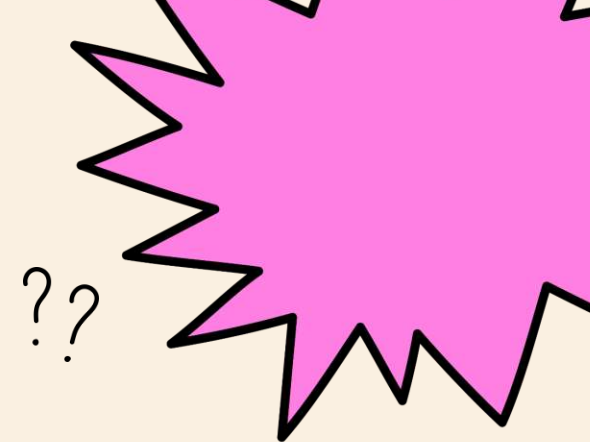
TrygFonden

Bibliotekerne

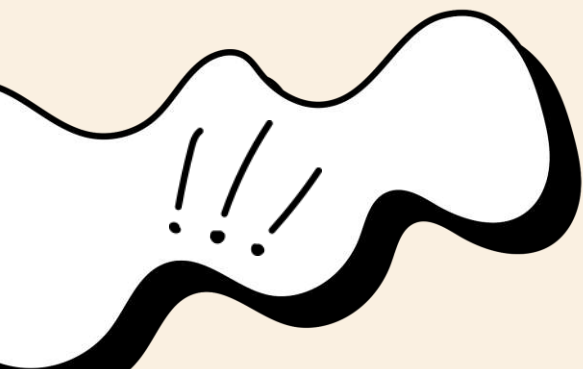
cfu center for
undervisningsmidler

ENACT:LAB

SDU

DR

ALLE ORD
TÆLLER

Tegneserier ER læsning!

DE ÆLDSTE (10-14 ÅR)

Fokus på at ord, sprog og læsning opleves som...

Interessebåret og relevant for alle

Adgang til fællesskaber

Et afslappende frirum

Hjælp til at forstå sig selv og andre

Andet end det, de typisk møder i en skolekontekst i en fysisk bog

EPINIONSDATA OM BØRNS FORHOLD TIL LÆSNING OG TEGNESERIER, JUNI 2025

Næsten 2 ud af 3 børn (64%) i alderen 9-14 år kan lide at læse

Mere end halvdelen (52%) af børn i alderen 9-14 år vil dog hellere læse
bøger med billeder end bøger med ren tekst

1 ud af 4 børn (40%) har oplevet, at en voksen har sagt, at de skal læse
noget andet end tegneserier....

INDSIGTER

Mange børn i den ældste målgruppe forbinder læsning med tvang og pligt. Men **interessen for tegneserier** vokser i målgruppen.

Det skal vi understøtte.

Samtidig oplever vi, at mange voksne og børn har **fordomme om tegneserier** og anskuer det som "mindre rigtig" læsning.

Det skal vi udfordre.

TO KAMPAGNESPOR

1. **Aktiverende og engagerende spor (børn):** Et styrket fællesskab omkring tegneserieuniverser, som kan tilgås på flere måder og favne flere børn. På den måde vil vi åbne tegneserieuniverserne op, for at flere børn kan finde glæde i dem.
2. **Holdningsændrende spor (voksne):** Formidling af budskab om, at tegneserielæsning er også "rigtig" læsning. Kvalificeret forsknings- og praktikerformidling til både forældre, lærere og bibliotekarere.

5 GODE GRUNDE TIL AT LÆSE TEGNESERIER

1. Tegneserier kan (gen)antænde læselysten
2. Tegneserier træner vigtige læsefærdigheder
3. Tegneserier giver plads til ro og fordybelse
4. Tegneserier styrker empati og indlevelsesevne
5. Tegneserier skaber inkluderende læsefællesskaber

KLAR TIL SKOLESTART

5 grunde til at give tegneserier
en fast plads på børnenes
boghylde

5 GODE GRUNDE TIL AT LÆSE TEGNESERIER

5 MÅDER, DU KAN OVERBEVISE VOKSNE OM, AT DU SKAL HAVE LOV TIL AT LÆSE (ENDNU FLERE) TEGNESERIER

- 1** JEG FÅR MERE LYST TIL AT LÆSE, NÅR JEG SELV MÅ VELGE, HVAD JEG LÆSER
– og jeg vil læse tegneserier!
- 2** NÅR JEG LÆSER TEGNESERIER, SKAL JEG BÅDE FORSTÅ ORD OG BILLEDER PÅ SAMME TID
Jeg lærer faktisk dobbelt så meget!
- 3** TEGNESERIER FÅR MIG TIL AT TÆNKE, IKKE BARE LÆSE
Jeg kan bedre forstå og fordybe mig i historier, når der er billeder med.
- 4** TEGNESERIER HJÆLPER MIG MED AT FORSTÅ ANDRES FØLELSER
Når jeg ser tegneserier, hjælper billederne mig med at forstå, hvordan dem, jeg læser om, har det indeni.
- 5** DET ER HYGGELIGT AT LÆSE TEGNESERIER SAMMEN MED ANDRE
Skal vi læse en sammen?

... OG HVIS DEN VOKSNE STADIG IKKE FORSTÅR DET!
– Hey, er det ikke bedre, at jeg læser noget af lyst end af tvung?
– Har du selv lavet en tegneserie for rigtig mange år, for du kan læse!
– Lige da ikke selv tegner serier som børn? Og går det dig ikke nok godt alligevel?
– Hvorfor er tegneserier ikke rigtig læsning, når de står på biblioteket?

Tegneserier ER læsning!

TrykFonden Bibliotekene TrykFonden Bibliotekene cfu ENACT-LAB SDU KBR

Til børn

5 GODE GRUNDE TIL, AT DU SKAL BRUGE TEGNESERIER I DIN UNDERVISNING

- 1** TEGNESERIER KAN VÆRE EN MOTIV FOR DINE ELEVERS LÆSELYST
Når du inddrager tegneserier i din undervisning, øger du chancen for at motivere elever, der har interesse allerede er – og det betyder grobet til mere lystbetonet læsning.
- 2** TEGNESERIER ER MULTIMODALE TEKSTER, DER GØR LÆSNING SÆLSKELIG OG ENGAGERENDE
I tegneserier arbejder billeder og tekst aktivt sammen. Dine elever trænes i at aflæse samspillet, hvilket er en vigtig kompetence i en digital og visuel verden.
- 3** TEGNESERIER LÆGGER OP TIL RO OG FORDYBELSE
Når dine elever læser tegneserier, opstår der naturlige pauser i rosen, griner, mellem tekst og billede. Her får de tid til at stoppe op, tænke og bruge deres fantasi, og det støtter og fordyber læsningen.
- 4** TEGNESERIER KAN VÆRE EN TRÆNINGSLEJER FOR DINE ELEVERS EMPATI
Gennem ansigtsudtryk og kropssprog i billederne får dine elever mulighed for at tale om følelser og afkode det, der ikke sages højt. Det styrker både fortolkningsevne og styrker deres sociale færdigheder.
- 5** TEGNESERIER SKABER DIFFERENCIEREDE LÆSEKOMPETENSER
Tegneserierne multimediale natur læner for differentieret læsning og læringstilgange, og kan give flere af dine elever oplevelsen af at være en del af et læseleveskab.

Tegneserier ER læsning!

TrykFonden Bibliotekene TrykFonden Bibliotekene cfu ENACT-LAB SDU KBR

Til lærere

5 GODE GRUNDE TIL, AT DIT BARN BØR LÆSE TEGNESERIER

- 1** TEGNESERIER KAN (GEN)ANTÆNDE DIT BARN'S LÆSELYST
Tegneserier er sjove og spændende læsning for mange børn. Når barn selv må vælge, hvad de læser, får de mere lyst til at læse.
- 2** TEGNESERIER STYRKER VIKTIGE LÆSEFÆRDIGHEDER
Når dit barn læser tegneserier, sætter både ord og billeder i spil. Dit barn lærer at forstå både tekst og billeder, og det er vigtigt i en digital og visuel verden.
- 3** TEGNESERIER GIVER RO OG FORDYBELSE
Når dit barn både læser ord og billeder, opstår der naturlige pauser i læsningen. Børnene sætter tempoet ned og giver barnet ro til at tænke sig om og fordybe sig i historien.
- 4** TEGNESERIER GIVER DIT BARN NY VIDEN OM VERDEN
Tegneserier kan handle om alt – også svære emner. Billederne hjælper dit barn med at forstå det, der i en tekst kan virke svært eller komplekst.
- 5** TEGNESERIER SKABER LÆSEKULTUR – OGSÅ DERHJEMME
Når du som forælder viser interesse for det, dit barn læser, bliver det nemmere at tale sammen om det. Samtaler om læsning styrker dit barns læsevaner – især hvis du selv læser med.

Tegneserier ER læsning!

TrykFonden Bibliotekene TrykFonden Bibliotekene cfu ENACT-LAB SDU KBR

Til forældre

SUSSANNE HANGÅRD VENDELBO

TEGNESERIER I UNDERVISNINGEN

Neurodivergente perspektiver

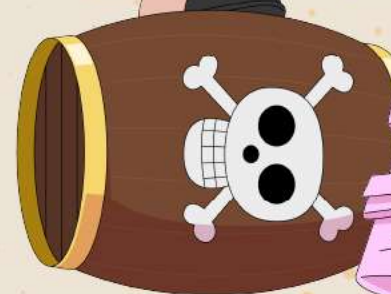
LÆR
DR

ALLE ORD
TÆLLER

ULTRA ELSKER TEGNESERIER

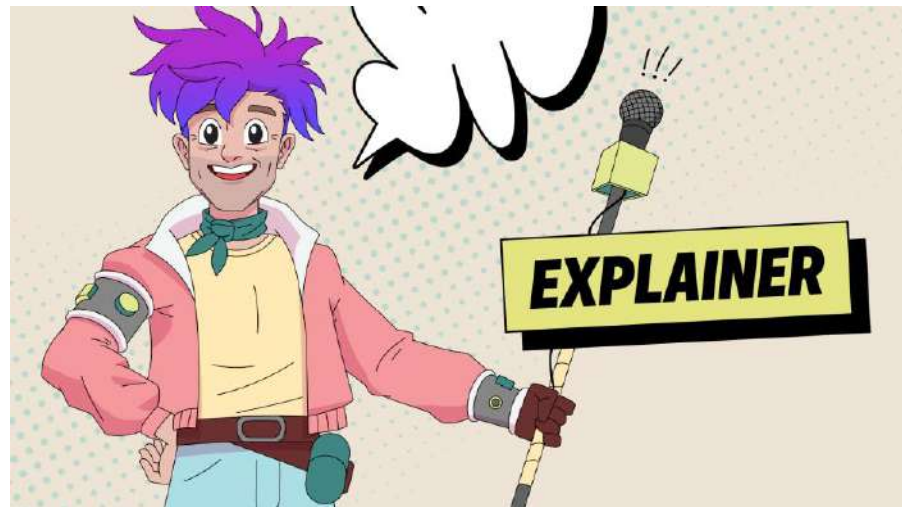
HOVEDØVELSE

FRA TEGNESERIE TIL ANIMATIONSFILM

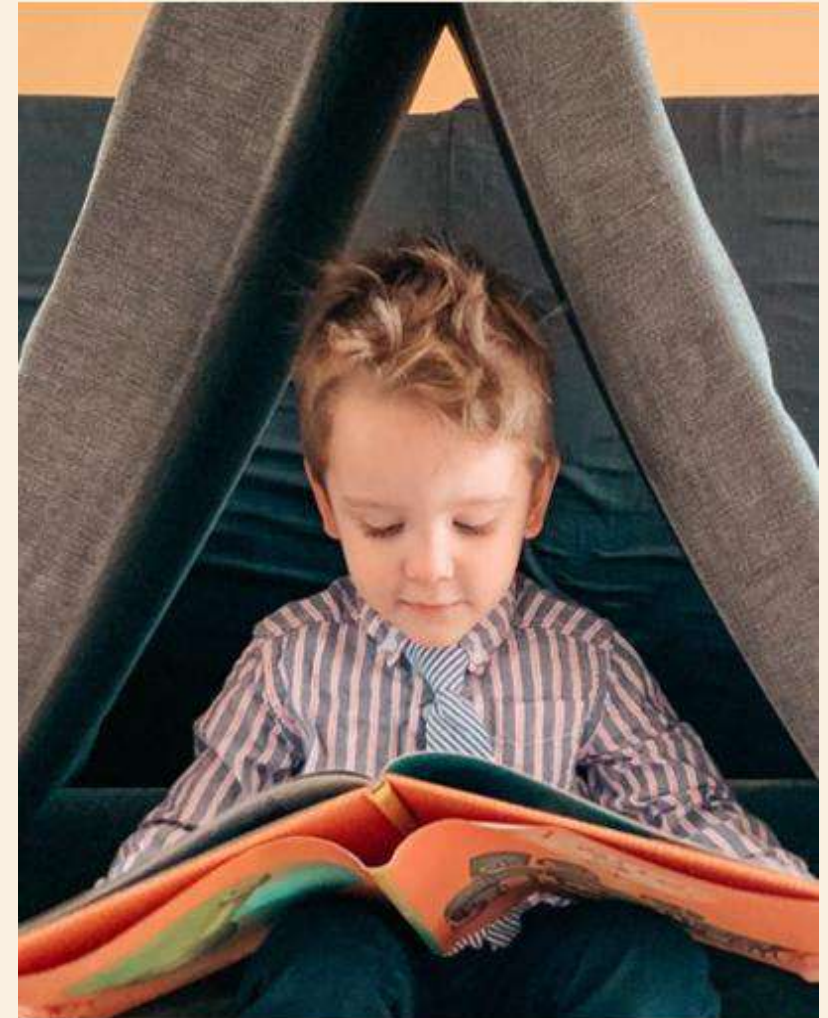

SUPPLERENDE EXPLAINER OG ELEVØVELSER

NEURODIVERGENTE BØRNS LÆSEOPLEVELSER BAGGRUND OG MOTIVATION

- Læsekrise
- Neurotypisk læseforståelsesbegreb
- Neurodivergente børns læsestyrker overses
- Finde nye veje til at gøre læsning relevant

BEGREBSAFKLARING

Neurodiversitet

Naturlig variation i sensorisk bearbejdelse, perception og kognition hos mennesker.

Neurodivergens

Beskriver mennesker med sensoriske, perceptuelle og kognitive profiler, der afviger fra den neurotypiske norm.

Metode

- Kvalitativt, etnografisk feltstudie
- Hverdagspraksis og tegneseriekampagne
- Deltagerobservationer under tegneseriekampagnen
- Evaluering fra børnenes perspektiv efter kampagnen

Deltagere

To klasser

3. - 4. klasse

5 børn mellem 9 og 11 år

7. – 8. klasse

8 børn mellem 13 og 14 år

KIRSTEN WIESEL

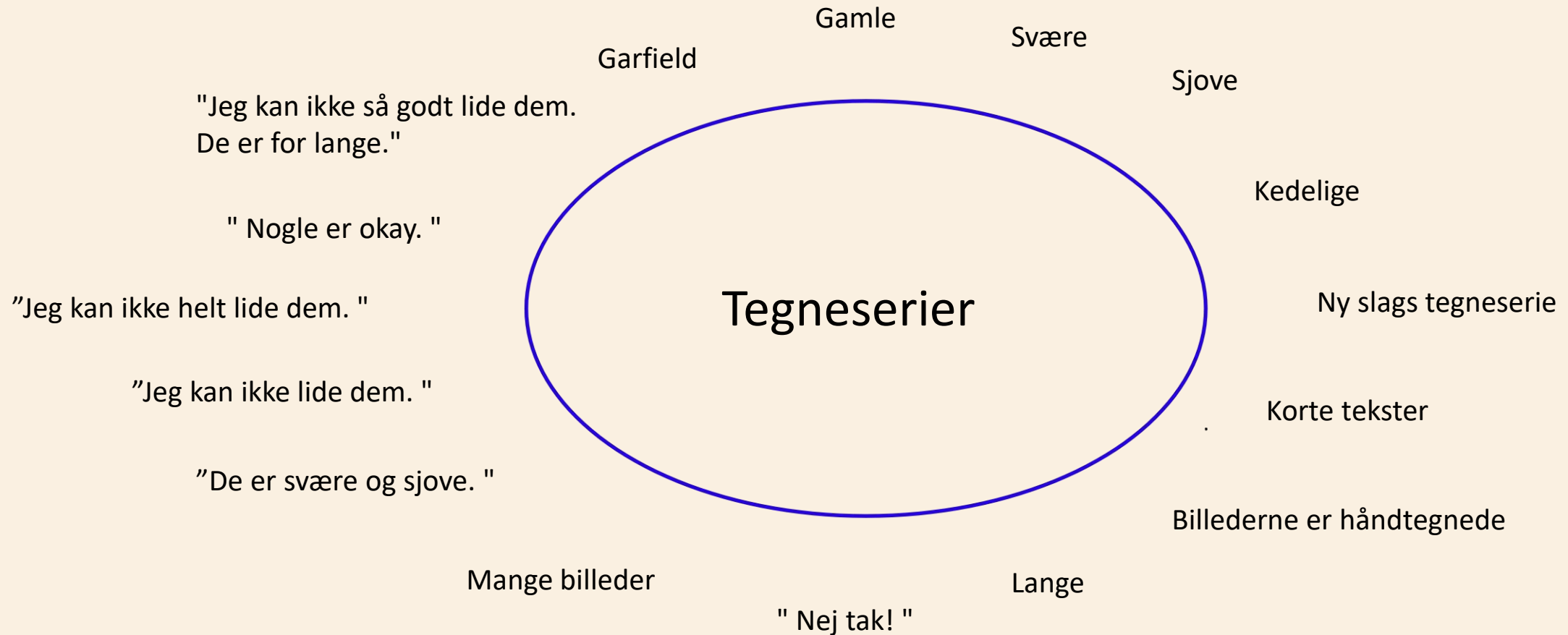
Rosengårdskolen – Fønix

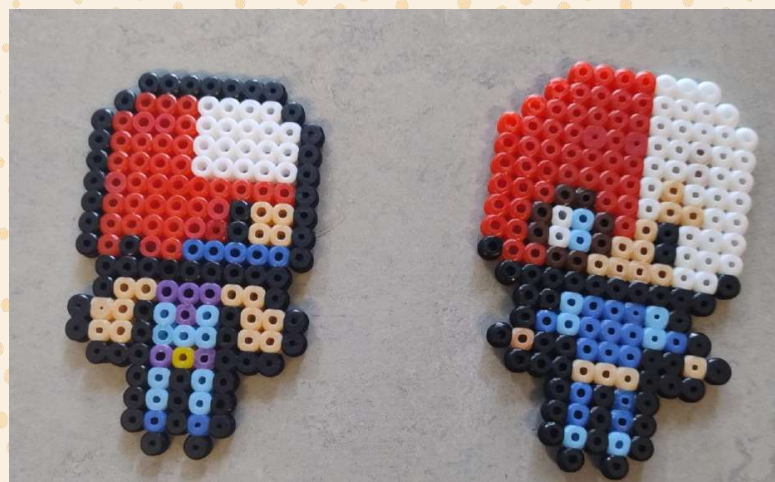
Eleverne er kendetegnet ved:

- Specifikke indlæringsvanskeligheder
- Neurologiske funktionsforstyrrelser
- Manglende koncentration og fokus
- Behov for struktur
- Behov for visuel guidning
- Hjælpes til selvregulering
- Behov for høj grad af individuel differentiering

De yngste elever om tegneserier, inden kampagnen:

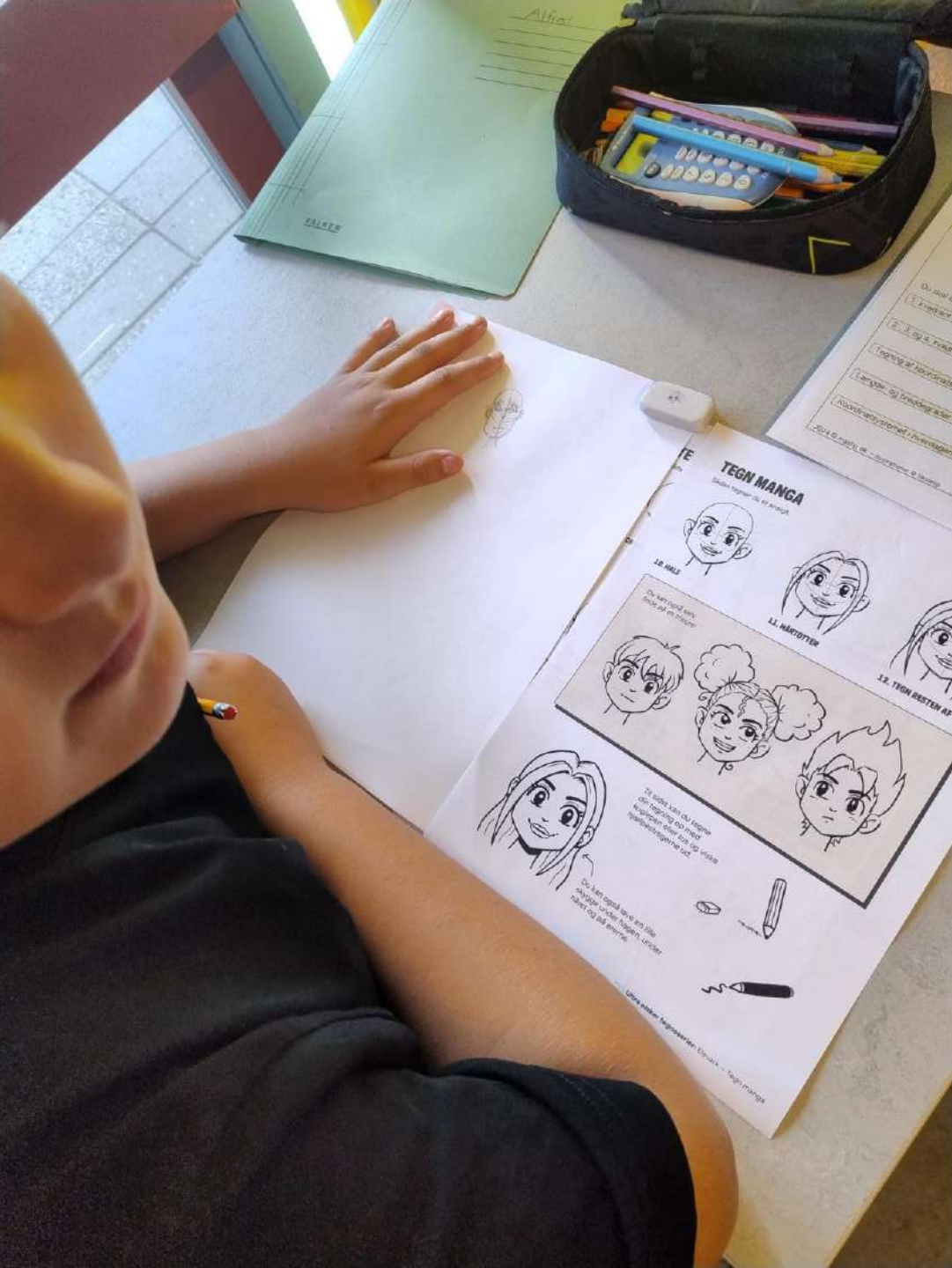

- Kampagne understøttet af skolebibliotek
- Udstilling skabte motivation og inspiration hos både i almenafdelingen og Fønix

Understøttende aktiviteter

- Perleplader
- Læs med en voksen
- Radiserne
- Leg med talebobler
- Puzzle med tegneserier
- Tegn Manga
- Kopitegninger

Perleplader

 Pinterest

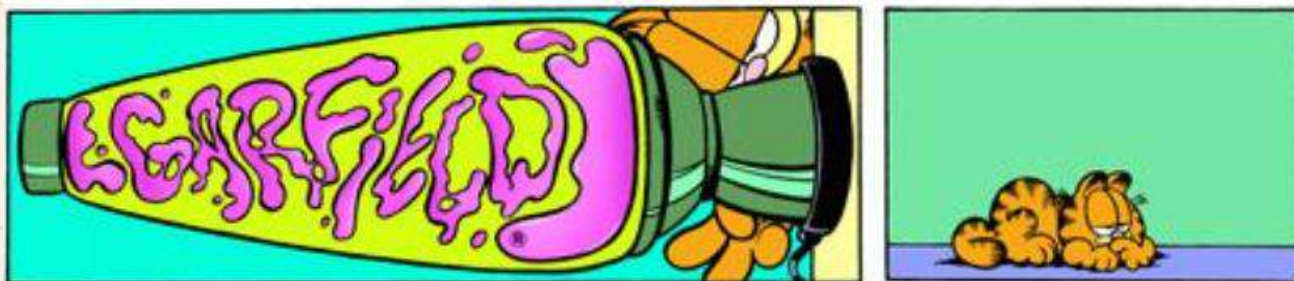
Læs med en
voksen/frilæsning
- tegneserier

Radiserne - læs og løs opgaver

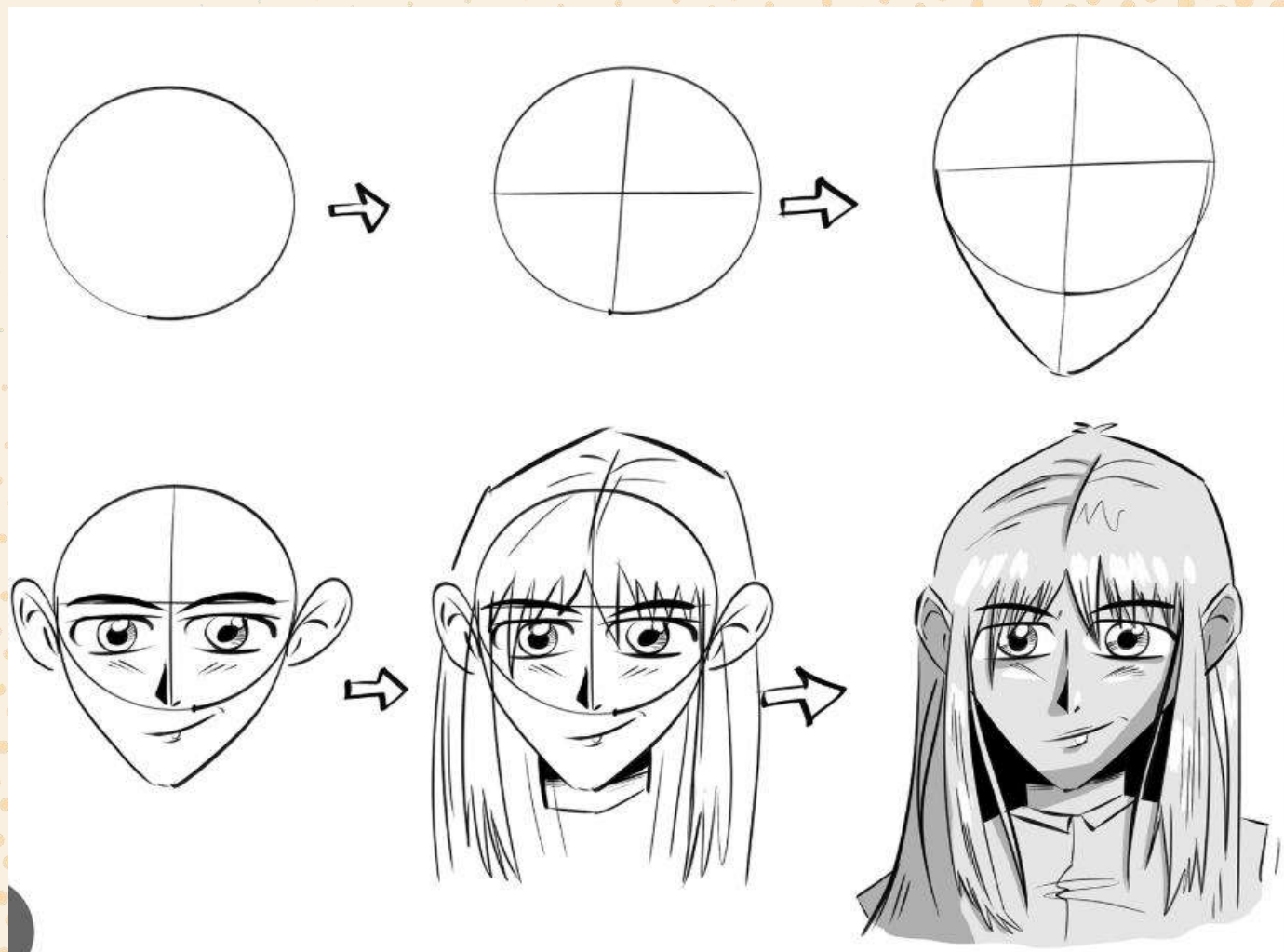

Leg med talebobler

Tegneserie – Puzzle

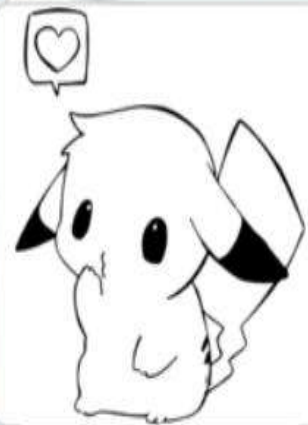

Tegn manga

Kopitegninger

Anime & manga tegninger til farvelægning

• Pokemon (544)

• Bleach (28)

• Naruto (48)

• Dragon Ball Z (37)

• Attack on Titan (14)

Indsigter, problemer og potentialer

Indsigter den yngste klasse

- Meget lidt kendskab til tegneserier inden kampagnen
- Mest interesse for Garfield, Anders And, Smølferne og Rasmus Klump
- Mest interesse for øvelser, videoer og understøttende aktiviteter.
- Gennemførte ikke hovedopgaven
- Alle, undtagen én, ønsker fremover at læse tegneserier

"Tegneserier tæller også."

??

" Fra 1 til 10, vil jeg sige bøger
10 og tegneserier 1."

"Jeg vil sige 11,
men jeg kan kun
sige 10."

På en skala fra 1 til 10

Frilæsning

Elev	Tegneserier
A	10
B	10
C	7
D	8

Frilæsning bøger vs. tegneserier

Elev	Bøger	Tegneserier
A	1	10
B	10	10
C	10	2
D	3	7

Læs for en voksen

Elev	Bøger	Tegneserier
A	1	10
B	10	10
C	10	2
D	1	7

Problemer og potentialer

Børn med autistiske træk

- Svært ved at forbinde ord og komplekse billeder.
- Mindre komplekse billeder fordrer betydningsdannelse hos nogle .

Kan være en vej ind i at arbejde med betydningsdannelse og episodisk hukommelse.

Børn med ADHD og eller dysleksi

- Tegneserie kunne virke uoverskuelig at læse.
- Gik bagom ordene, startede med at fortælle ud fra billederne – så kom nysgerrigheden efter at læse ordene.

Kan være en vej ind i at opdage læselysten.

Indsigter den ældste klasse

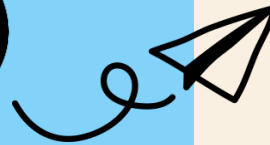
- Forudgående kendskab: Bleach, OnePiece, Vampire Game
- Interessen startede i 12-års alderen
- Stort engagement i hovedopgaven
- Kropslige handlinger og skift i lokalitet engagerende

"Vi gjorde det sammen".

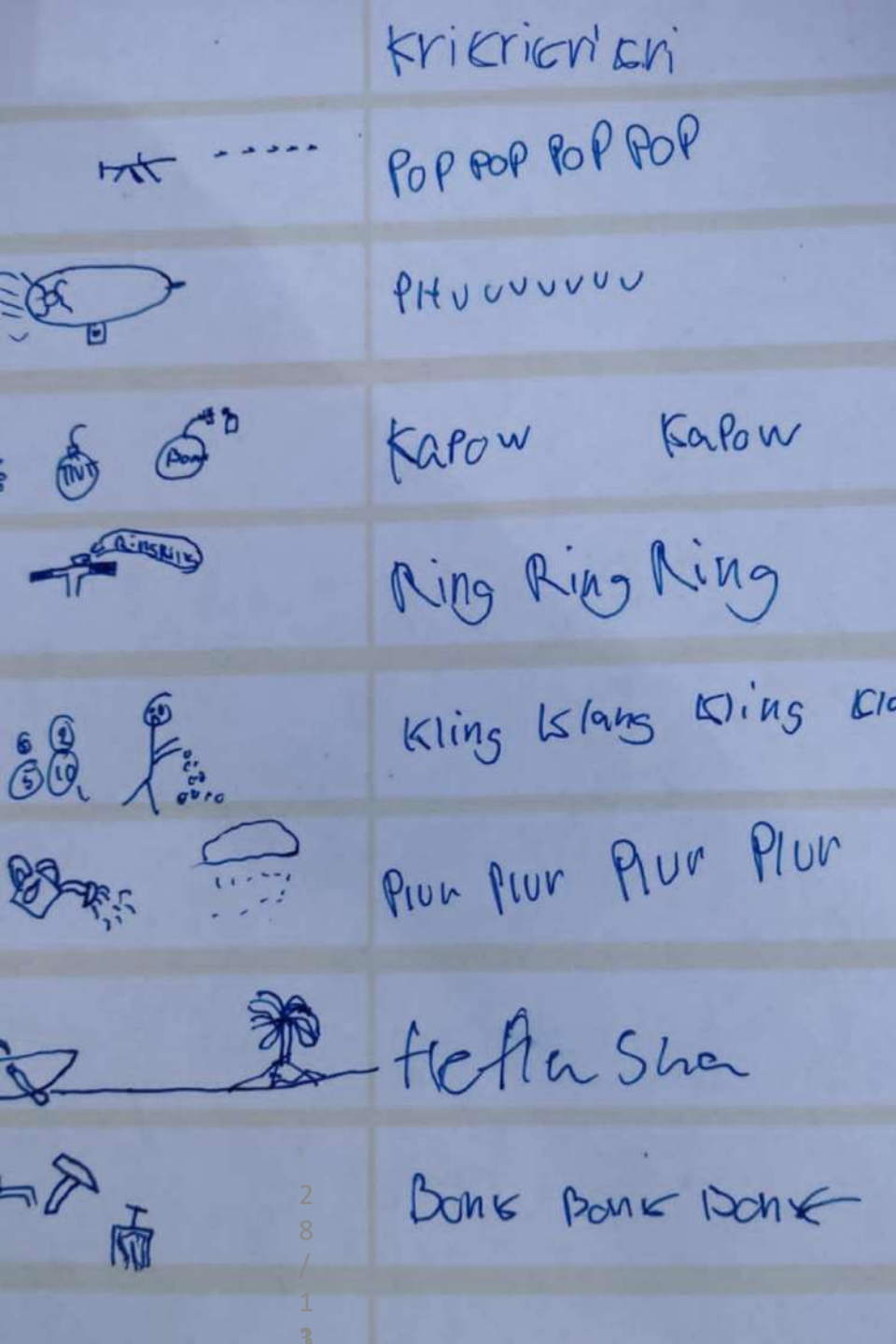
!!!

"Det bliver sjovere at lære. Og så bliver det sjovere at gå i skole, jo."

"Jeg ved nok mere om Manga end de andre. Men videoerne gav os et fælles sted at starte..."

- Teknikken gav udfordringer på tålmodigheden
- Ønske om at udforske den kropslige tilgang mere
- Animationsopgaven som fagligt og socialt læringsrum

Indsigter på tværs

- Oplevede anderledes og engagerende undervisning
- Kendskab til tegneseriegenrens virkemidler bl.a. forankret i kropslige erfaringer
- Relaterbarhed gennem de animerede værter
- Udforske nye kompetencer
- Alternative succesoplevelser
- Tegneserier tæller
- Læselyst

Diskussion og spørgsmål?

Sidemandssnak – 10 minutter:

- Hvad er jeres erfaringer med at arbejde med neurodivergente læseres læselyst i hverdagen?

Fælles diskussion

Spørgsmål

Kontakt

Anna

Mail: annafreund@sdu.dk

Web: <https://www.sdu.dk/da/om-sdu/institutter-centre/iks/forskning/forskningsgrupper/chi/research/alle-ord-taeller/forskerne-i-projektet/forskerne-i-projektet/anna-freund>

Susanne

Mail: shvendelbo@health.sdu.dk

Web: <https://portal.findresearcher.sdu.dk/da/persons/susanne-vendelbo/>

Kirsten

Mail: kirstenwiesel@gmail.com

Læs mere om SDU-forskningsteamets projekter under Alle ord tæller her:

